

lys&liv

Informasjonblad for Menighetsfakultetet

nr 1 februar
2006 72. årgang

: KAPELLET SOM PROFILERINGSSTED FOR KIRKEKUNST s 8-9

: STIPENDIAT IRENE TVEDT: KIRKEN MÅ TA AIDSUTFORDRINGEN s 10-11

Astrid
Sandsmark
til MF s 14-15

Semesterstart

s 2-3

www.mf.no

Vel 150 nye MF-studenter i januar:

Semester nr. 196 har s

Nye studenter på plass på MF. Fra venstre: Katrine Nesvold, Mikkel Linquist, Ingvild T. Kro og Lena Konestaol Kristensen.

Menighetsfakultet hadde rekordstor søkning til vårsemesteret. Av de 236 som søkte, er det omlag 150 helt nye studenter som har begynt sine studier. Tilsammen har MF nå vel 800 studenter fordelt på flere emner enn noen gang tidligere.

Selv om interessen for studietilbudene ved MF er høy, var det likevel en liten nedgang i de ordinære studieprogrammene, og en tilsvarende økning i enkeltstudier. – Det kan tyde på at de fleste som starter med sine studier for fullt, gjør det fra høsten av og at det er en del som fyller opp med enkeltstudier dette

vårsemesteret, sier studiekonsulent Claudia Talgo til Lys&Liv. – Dessuten er det god søkning til de pentekostale studietilbudene (ca 30 studenter) og til de estetiske emnene (omlag 60 nye studenter).

Semesterstart

Det 196. semesteret startet tradisjonelt med gudstjeneste der temaet var: «Herre, lær oss å be». Studentprest Elisa Stokka var liturg, og stipendiat Tone Stangeland Kaufman talte. Hun var opptatt av hvordan bønn favner hele livet. Den er en livsholdning og en livsretning. – Når livet kjennes som en ødemark, kan Gud lede oss til kilder som på nytt minner oss om at det finnes noe som ikke rakner og en relasjon som er sterkere enn mitt eget «bonneliv», sa Kaufman.

I sin velkomsthilsen til både nasjonale og internasjonale studenter la rektor Vidar L. Haanes vekt på at MF skal være et troens verksted; ikke et tvilens sted. Kunnskap er ikke troens motsetning, men tvert imot dens hjelper.

Tone Stangeland Kaufman var predikant under åpningsgudstjenesten og Karl Olav Sandnes holdt en kort åpningsforelesning under semesterstarten.

Professor Karl Olav Sandnes sitt tankevekkende og gode åpningsforedrag «Jesus stiller stormen» kan leses i sin helhet på MFs hjemmeside: http://www.mf.no/dokumenter/aktuelt/aapningsforelesning_v06.pdf

MF skal være et troens verksted, ikke et tvilens sted. Vi ser ikke på kunnskap som troens motsetning, men tvert imot: som troens hjelper.

Rektor Vidar L. Haanes under sin åpningshilsen

arttet

Stafettskifte som studentrådsleder: Ole Martin Glomvik (l.v.) går og inn kommer Anders Bergh fra Mosjøen.

Fra venstre Kristina Eckerhoed, Eirin Sorhus, Mia Ottersen og Jenny Marie Agedal.

Bjorn Odegaard, kjent fra TV2-serien «TV-pastoren», er i gang med sine studier ved MF, og ser ut til å trives godt med det! Her i munter samtale med rektor Vidar L. Haanes.

Internasjonalt på MF

■ MF har i januar fått tre nye internasjonale programstudenter tilknyttet utdanningsinstitusjoner som MF har utvekslingsavtaler med. Det er *Jing Minhua* (engelsk navn: Julia) og *Ma Yanhua* (engelsk navn: Dana). De er selvfinansierende masterstudenter fra Shandong University, School of Philosophy and Social Development, Jinan, i Kina. Studentene, som tilhører toppsjiktet ved sitt hjemmeuniversitet går på «Master in Religious Education»-programmet.

Gerhard Stromberger er også ny student og kommer fra universitetet i Tübingen i Tyskland. Han er på såkalt Erasmus-opphold ved MF.

Tilsammen er det nå 17 internasjonale studenter ved MF, og i tillegg to som går på Praktisk teologisk seminar. Dessuten er det et økende antall studenter med fremmedkulturell bakgrunn som går på de ordinære norske studieløpene.

MF medlem av Universitets- og høyskolerådet

■ Universitets- og høyskolerådet (UHR) er det viktigste samarbeidsorganet for norske universiteter og høyskoler. Fra i år er MF og Diakonhjemmet blitt medlem, som de første medlemmene fra privat utdanningssektor i UHR.

– Vi anser UHR som det viktigste samarbeidsorganet for norske universiteter og høyskoler, og vi setter stor pris på at man har valgt å ta opp private institusjoner i fullt medlemskap, sier rektor Vidar L. Haanes ved MF. – Vi ser frem til å kunne delta aktivt innenfor denne sammenslutningen, sier Haanes, som også er valgt inn som fast medlem av UHR's utdanningsutvalg.

Den nye loven om universiteter og høyskoler gir i stor grad felles rammevilkår for alle akkrediterte utdanningsinstitusjoner. Målsettingen er å samle høyere utdanning i en felles sektor, der kravet til faglige standarder skal danne grunnlaget for akkreditering.

«I denne situasjonen har UHR funnet det naturlig å åpne organisasjonen for private institusjoner», sier leder i Universitets- og høyskolerådet, rektor Gunnar Stave i en pressemelding. «Som interesse- og samarbeidsorganisasjon mener vi det nå er viktig å skape en felles arena for alle akkrediterte institusjoner».

MENIGHETS- og HØYSKOLERÅDET
BIBLIOTEK

lys&liv

Utgiver:

Det teologiske Menighetsfakultet

Redaksjon:

Vidar L. Haanes (ansv. red.), Terje Hegertun (red.), Marianne Torp (red.sekr.), Kristin Norseth.

Mailadresse:

lysogliv@mf.no

Lys og Liv er informasjonsbladet til Det teologiske Menighetsfakultet. Med sine 25.000 abonnenter er det et av de største innen kristen presse i Norge. Alle nåværende og tidligere studenter, ledere og medlemmer i foreninger, ledere i samtlige menighetsråd og alle navngitte bidragsyttere får bladet gratis tilsendt. Kristne organisasjoner og venner og familie av studenter og ansatte er blant abonnentene. Ved kildeangivelse kan artikler fra Lys og Liv fritt gjengis.

Gaver til MF gir skattefrakt:

Gaver kommer under regelen for tilskudd til vitenskapelig forskning. Dette er i tillegg til eventuelle gaver til frivillige organisasjoner. Inntil kr. 10.000 eller maks 10% av inntekten kan trekkes fra. (Jfr. Skattelovens §6-42). MF må ha giverens fødselsnummer hvis beløpet skal innrapporteres til skattemyndighetene.

MF tilbyr følgende grader:

- Bachelor i teologi
- Bachelor i Ungdom, kultur og tro
- Bachelor i KRL (innenfor fagområdene Kultur- og samfunnsfag)
- Disiplinbasert Mastergrad i kristen domskunnskap
- Erfaringsbasert master i kristen domskunnskap, studieretning KRL fagdidaktikk (deltid)
- Master i teologi
- Master of Philosophy in Theology
- Mastergrad i kirkelig undervisning (kateket)
- Master i diakoni
- Cand. theol. (prestestudiet)
- Ph.d. innenfor fagområdene kristendoms-kunnskap og teologi

Deltidsstudier i KRL på bachelor og mastergradsnivå samt ex.phil/ex.facstudier tilbys ulike steder i Norge, bl.a. som videreutdanningstilbud for lærere.

Besøksadresse:

Gydas vei 4, Oslo
Postadr.: Postboks 5144
Majorstuen, 0302 Oslo
E-post: post@mf.no
Tlf.: 22 59 05 00. Fax.: 22 59 05 05
Bankgiro: 3000 17 41841
MFs hjemmeside: www.mf.no
Fax til info. kontor: 22 59 05 01

Grafisk produksjon:

Koinos, Skårer
Trykk:
Østfold Trykkeri, Askim
Opplag dette nr: 24.000

Neste nr.:
april 2006

Vi trenger fortsatt støtte

Jeg vil denne gang skrive om økonomi. Det forrige året ble et godt år med tanke på akkreditering og studenttilgang, men et vanskelig år rent økonomisk. I tillegg til at vi ble kuttet en halv million av stortingskomiteen i siste runde, gikk de samlede gaveinntektene ned med en halv million. Det siste bekymrer oss mest.

Jeg får ofte spørsmålet: Hvordan går det med økonomien på MF? Og jeg må svare at vi er sårbare. MF har ikke fondsmidler, velstående eiere eller rike stiftelser i bakhånd. Vi er på mange måter likestilt med de statlige utdanningsinstitusjonene – når det gjelder akademiske rettigheter og status. Men den nye universitetsloven gir ikke løfter om mer statsstøtte.

De statlige, vitenskapelige høyskolene får langt høyere statsstøtte enn MF, selv om de har færre studenter.

Likestillingen har absolutt ikke nådd frem til det økonomiske. De statlige, vitenskapelige høyskolene får langt høyere statsstøtte enn MF, selv om de har færre studenter. Studentene i praktisk-estetiske fag, som musikk, kunst, trenger riktignok mye individuell undervisning og oppfølging. Men også vi hadde ønsket å gi tettere individuell oppfølging av våre studenter.

Vi har kunnet melde om mye positivt det siste året. Det store flertall av de som skal bli prester, pastorer, kateketer og menighetsarbeidere studerer på MF. Vi som jobber her har lange arbeidsdager. Vi har ikke råd til å tilsette flere medarbeidere, men vi håper at vi klarer å gi studentene det de har krav på. Men

det er så mye mer vi kunne gjort! Studentene våre fortjener det beste. Men individuell veiledning og tettere oppfølging av studentene er kostbart.

De siste år har vi tatt i mot studenter fra en rekke kirkesamfunn, og vi er overbevist om at dette er en styrke for kirkens og kristendommens fremtid i Norge. I tillegg har vi en rekke studenter fra våre søsterkirker i Afrika, Asia og Øst-Europa. Disse trenger en spesiell oppfølging, menneskelig og økonomisk.

Menighetsfakultetet har en arv å ivareta. Vår kontakt med menighetene er ikke økonomisk, men prinsipielt begrunnet. Vi ønsker å ha denne avhengigheten av menigheter og enkeltpersoner, for å understreke at vi er sammen om å ta ansvar for utdanning av kirkelige medarbeidere. Vår oppgave er å ta i mot unge mennesker fra dere, gi dem en god teoretisk og profesjonsorientert utdannelse, for så å sende dem tilbake til dere. Les intervjuet med nytilsatte Astrid Sandsmark i dette nummer av Lys og Liv, så får dere et inntrykk av hvordan kirkelig utdanning og menighetspraksis hører sammen. Når jeg så frimodig minner dere om våre behov og ber om et håndslag, peker på kirkeoffer, enkeltgaver og helst fast givertjeneste, så handler dette ikke først og fremst om MF, men om kirkens fremtid. Vi er, og ønsker å være avhengig av din gave!

Vidar L.
Haanes
rektor

Nytt år - ny nåde

Jeg vil gjerne starte denne andakten med en liten oppmuntring. Dette er en nådens dag for deg. Det er herlig å vite at nåden er ny hver dag. Uansett hvordan vår personlige form er og om vi dagen før hadde en lykkelig dag eller kjente oss mislykket, så møter Gud oss hver morgen med ny nåde og nye muligheter. En salme begynner slik: «I dag er nådens tid, i dag er Gud og finne».

Med jevne mellomrom møter jeg mennesker som tenker at de må ha vært så og så from og snill og god for at de skal tørre å nærme seg Gud. Det er helt fint å ha som mål å være from og snill og god, men å stille det som en betingelse for å nærme seg Gud, blir å gjøre et møte med Gud avhengig av mine kvaliteter. Da blir det umulig for noen og enhver av oss å nærme seg Gud, for som mennesker kan vi være i Guds nærhet og leve i fellesskap med Gud utelukkende på grunn av det Jesus gjorde gjennom sin død og oppstandelse.

Vi lever i fellesskap med Gud utelukkende på grunn av det Jesus gjorde gjennom sin død og oppstandelse.

Nåde er at alt som Gud gir oss uten at vi har fortjent det, det blir gitt som en gave.

Da vi ble rettferdiggjort for Gud, var det ufortjent, av bare nåde. Paulus skriver: «*For av nåde er dere frelst, ved tro. Det er ikke deres eget verk, men Guds gave. Det hviler ikke på gjerninger, for at ingen skal skryte av seg selv, Ef.2,8-9.* Dette er en av de grunnleggende sannheter jeg stadig trenger å minne meg selv om.

Når vi kjenner Guds kraft til tjeneste, er det også ufortjent av bare nåde. Det mest klassiske ord fra Bibelen i den sammenheng er misjonsbefalingen slik vi har den fra Lukas sin hånd: «*Dere skal få kraft når Den hellige ånd kommer over dere, og dere skal være mine vitner ...*» Ap.gj. 1,8. Vi er gitt evner og krefter og muligheter av Gud, men at vi får bruke dette i Guds rikes tjeneste og til menneskers beste, er ingen selvfølge, det er nåde fra Gud.

Når troen modnes og vi vokser som kristne, er det Guds Ånd som virker, av bare nåde. Her snakker jeg ikke om å være mer

eller mindre kristen, men om det som Paulus ber om for filipperne: «*... at deres kjærlighet må bli mer og mer rik på innsikt og dømmekraft, slik at dere kan forstå og avgjøre hva som er viktig, og stå rene og uten feil på Kristi dag, fylt av rettferds frukt som vokser fram ved Jesus Kristus, til lov og ære for Gud, Fil.1,9-11.* Legg merke til at *rettferds frukt* vokser frem ved Jesus Kristus. Det er derfor Paulus kan si, når han viser til sine åndelige erfaringer og sin tjeneste: *... ved Guds nåde er jeg det jeg er, 1.Kor.15.10.*

Å henvise til nåden, er å vise til kristenlivets hvilepuls. Det er Gud som er den sterke, den som holder det hele sammen. Vårt eneste ansvar i alt dette er å søke Gud og holde oss nær til ham. Og til og med der skal du vite at Gud søker deg lenge før du tenker på å søke ham.

Det er ikke så lenge siden vi gikk inn i et nytt år, og slik nåden er ny hver dag, er den også ny hvert år. Når vi leser at Jesus er sendt av Gud for å rope ut et nådens år fra Herren (Lk.4,19), så gjelder det også for 2006.

Har du tenkt på hva det kan innebære for deg at dette er et nådens år? Et nådens år er ikke nødvendigvis et år da alt vil lykkes for deg og du vil kjenne en uavbrutt glede. Et nådens år er et år der Gud på en særlig måte er nærværende i ditt liv og ved sin Ånd veileder deg, former deg og foredler deg.

I forkant av det nye året var jeg sammen med min kone og mine foreldre på kino og så «En dag uten krig». Den handlet om julen 1914 da noen soldater fra de krigende parter feiret jul sammen. Det er ikke ofte en film beveger meg til tårer. Hva var det som gjorde inntrykk? Krigens djevleskap fylte meg med sorg. At det var noen som våget å tenke annerledes og at en kirkens mann stod midt oppe i forsoningens tjeneste, fylte meg med glede. At denne forbrødring ble motarbeidet både av kirkelig, militær og politisk hierarki, fylte meg med ettertanke.

I et glimt så jeg et nådens tegn, et eksempel på hva Jesus, Fredsfyrsten og Forsoneren kunne gjøre med den menneskelige tilværelse. For det var Jesu komme, Jesu fødsel som fikk våpnene til å tie og barske og redde soldater til å synge «Stille natt, hellige natt».

Bønn: *Herre gjør meg til et nådens tegn for andre, hjelp meg å møte en annen med ny nåde!*

Roar G. Fotland er førsteamanuensis ved Menighetsfakultetet og ansvarlig for utviklingen av studier i metodistisk teologi.

TEKST OG FOTO:
MARIANNE TORP

M F P Å K R Y S S O G T V E R S

Fin semester-
avslutning

Bildet over: Cand. theol. Elin Mørch Holte fra Kristiansund avlegger løfte og mottar sitt vitnemål.

Til venstre: Ivar Flaten feirer fullført cand. theol. eksamen, her sammen sin kone Ingvild Tågvold Flaten.

Til høyre: Turid Boganes var en av de som var ferdig med Bachelorstudiet i kultur og samfunnsfag, UKT.

Stemningsfull
start på
eksamen

På Luciadagen var det eksamen, men praktikumslærerne serverte gløgg, tente lys og laget en hyggelig start på dagen.

Fra venstre Janos Mircea Kona, Hildigunn Bjartusdottir Hauger, universitetslektor Kristin Solli Schoien og Bård Haugstoedt.

120 på januar- kurset for lærere

Kurset «Alternative tolkninger av Jesus-skikkelsen og kristendommen» samlet fullt hus med 120 lærere fra videregående skoler og ungdomsskoler i Norge. MF har i over 25 år arrangert kurs for religionslærere og andre interesserte ved starten av et nytt år. Første dag var i hovedsak viet Da Vincikoden, med Bjørn Are Davidsen, Oskar Skarsaune og Arild Romarheim som forelesere. Kursets andre dag tok for seg emner som Thomas-evangeliet, de apokryfe evangeliene, Jesusbildet i Koranen og spørsmålet om Jesus døde på kurset, med Karl Olav Sandnes, Hanne Birgitte Sodal Tveito og Jan Opsal som forelesere.

Studieturen til Kina og Hong Kong

22 MF-studenter var på 4 ukers studietur til Kina og Hong Kong i oktober/ november.

John Le Mond viser gruppa kjempekorset som står på fjellknausen ved Tao Fong Shan Christian Centre og er synlig for titusener av mennesker.

Her er de fleste i gruppa samlet i forbindelse med omvisning i kapellet på Chinese University i Hong Kong:

Bak fra venstre: Sindre Hunsbedt, Professor Tormod Engelsen (reiseleder), Vemund Ovesen, Sissel Hylland, Karl Kristian Lunde, Kristin Briseid, Sigurd Dehli og Marthe Strand.

Andre rekke fra venstre: Hanne Salvesen, Lina Flaa, Hilde Brabrand, Ida Henriette Olsen, Mina Duserud, Gunvor Mørsvold og Gunhild Fjermestad.

Foran fra venstre: Marianne Torp (reiseleder), Christine Nybraaten, Eli Skimmeland, Hildebu Buene, Ingvild Stangeland og Kristine Morton. Marit Antonsen, Liv-Mari Hansen og Pål Andre Nordgaard var ikke tilstede da bildet ble tatt.

Bildet til høyre: Ingvild Stangeland, Kristin Briseid og Kristine Morton på tempelbesøk i Hong Kong.

Utsmykningen av MF-kapellet vil være klart til Me Et viktig arbeid f

Høsten 2008 feirer MF 100 år, og vi håper at arbeidet med å utsmykke kapellet vil være slutført da. Vi er i gang, sier leder av kapellkomiteen, universitetslektor Kristin Norseth.

MF-bygget sto ferdig i 1972, men har de siste årene blitt gjenstand for rehabilitering. Dette medførte at kapellet i første etasje ble flyttet, utvidet og fornyet. Fremdeles ligger det vegg i vegg med kantinen. Kapellet har ennå ingen fast utsmykning, men institusjonen er allerede i gang med planene. Kristin Norseth som er leder av kapellkomiteen, er spent på resultatet:

- Kapellet er MFs hellige rom og representerer derfor dens puls og hjerteslag. Det er møtestedet mellom den treenige Gud og hans menighet, både som kollektiv og individer. Derfor er arbeidet med å finne den rette utsmykningen viktig.

«Temporære utsmykninger»

I mellomtiden har kapellet hatt en del «temporære utmykninger». Det vil si at i kortere perioder – gjerne fra to til tre ganger i året – har MF lånt inn ulike kunstverk fra utøvende kunstnere. Kunsten har vært gjenstand for refleksjon og meditasjon under enkelte gudstjenester, og noen ganger har kunstnerne selv deltatt for å presentere sine verk.

- Jeg tror at MF står i en særstilling når det gjelder å skape bevissthet hos kommende generasjoner av kirkelig ansatte og tillitsvalgte når det gjelder kunstens muligheter i kirkens rom. Vi er tross alt landets største teologiske utdanningsinstitusjon med ca 800 studenter som etter hvert vil gå inn i ulike stillinger i Den norske kirke og i andre stillinger i skole og samfunn. De nye katolske og pentekostale studietilbudene har også tiltrukket seg mange studenter. Og ved hjelp av disse «temporære utsmykningene» har studenter fra forskjellige kirkesamfunn møtt ulike kunstneriske uttrykk og blitt presentert for forskjellige kunstnere som på en fruktbar måte kan være med å prege deres tanker om kirkens rom.

Universitetslektor Kristin Norseth leder komiteen som har ansvaret for den endelige kirkeutsmykningen av MF-kapellet.

- Hvilke kunstnere har deltatt med kunst?
- Det er mange gode navn, som Borgny Farstad Svalastog, Veslemøy Nystedt Stoltenberg, ekteparet Skottene, Liv Benedicte Nilsen, Tore Wiggen, Barbro Raen Thomassen, Else-Marie Jakobsen, Torill Berntsen, Ragnhild Bratz Qveseth,

Per Odd Aarrestad og Johan-Fredrik Amtzen. Dette er kunstnere vi er glad for å ha samarbeidet med. Mange av dem har jo også vært med på å utsmykke kirker. For øyeblikket har vi kontakt med Håkon Gullvåg med tanke på faste- og påsketiden.

ghetsfakultetets 100-årsjubileum: or framtiden

– Hvordan blir kapellet brukt i fakultetets hverdag?

– Kapellet blir i hovedsak brukt på fire måter: Til daglige, felles andakter og kortere gudstjenester, større studentgudstjenester noen ganger i året, som et rom for meditasjon og bønn, og endelig som øvingslokale for studenter ved praktikum. Kapellet er ennå ikke vigslet, men vi regner med det vil skje i nær fremtid.

Ferdigstilles i 2008

Sluttresultatet vil vi forhåpentligvis se høsten 2008, men Kristin har allerede en ganske klar plan for den endelige installasjon av kirkekunsten:

– Ved å ha disse «temporære utsmykningene» har vi ervervet oss verdifull erfaring med tanke på hvordan vi ønsker oss den permanente utsmykningen. Det har på en fin måte vist oss hvordan ulike uttrykk kan prege rommet og har hjulpet oss i vurderingene våre. Viktige avgjørelser skal tas i løpet av denne våren. Arbeidet omfatter ikke bare en ny utsmykning, men også nye altermøbler som passer til rommet og harmonerer med utsmykningen. Vi trenger dessuten flere stoler og prøver for tiden ut alternative måter å gruppere sitteplassene på. Det har jo konsekvenser for utsmykning og henger sammen også med økonomiske ressurser.

Takk for støtte!

– Er dere i mål økonomisk?
– En innsamling til utsmykning og altermøbler skaffet oss rundt 250.000 kroner for en stund siden, og det er slett ikke dårlig, syns vi. Men vi trenger mer, så vi håper at det blant MFs støttespillere finnes noen som kunne tenke seg å sponse utsmykningsprosjektet med noen større bidrag. ■

Professor Harald Hegstad
forretter gudstjeneste
foran triptykon malt av
tidligere professor ved MF,
Tore Wigen, Asker:
Lignum vitae (Livets tre).

Billedkunstner Per Odd Aarrestad, Sandnes: «Han bøyde seg ned» – et Kristusbilde i vår tid. i Glass, tre og stål. Slik buen får krefter når den spennes, slik henter vi krefter til å løfte opp ved å bøyde oss ned. Som Kristus gjorde. Frittstående skulptur. (Høsten 2005)

Studentprest Elisa Stokka foran nåværende temporære utsmykning av billedkunstner Johan -Fredrik Artzen, Bærum's Verk. Til venstre: «Refleks» (tre, glass). Til høyre: «Da forhenget revnet» (tre og metall).

Billedkunstner Borgny Furstad Svalastog, Lillehammer, forteller om den nye bispekåpen til Agder bispedømme. Tidligere studentprest Sverre Bang står modell. I bakgrunnen hennes broderi, «Veit».

Stipendiat Irene Tvedt har vært «utleid» til Mellomkirke

Vekselvirkning

– Kirken står overfor en viktig oppgave og store utfordringer i møte med hiv/aidsepidemien, mener stipendiat Irene Tvedt. Hun etterlyser en mer konstruktiv debatt på rundt emnet.

TEKST OG FOTO: HENRIK HAANES

Cand. philol. Irene Tvedt jobber med et doktorgradsprosjekt som blant annet tar for seg kirkens utfordringer i møte med hiv/aidsepidemien.

– Spørsmålet jeg stiller er hvordan kirken blir utfordret til å tenke nytt om kirke og teologi i lys av epidemien.

I 2005 har Irene hatt permisjon fra sin stilling ved MF for å jobbe i Mellomkirkelig råd. Her har hun hatt ulike oppgaver knyttet til arbeid med religionsdialog i Norge, særlig gjennom Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn. Arbeidsoppgavene har også omfattet kontakt med økumeniske organisasjoner, å være vertskap for en internasjonal konsultasjon i regi av Tiåret mot vold, arrangering av et seminar med erkebiskopen av Canterbury, arbeid knyttet til misjon, menneskerettigheter og internasjonale politiske spørsmål; og ikke minst, arbeid knyttet til hiv/aidsproblematikken.

Fastlåst debatt

Tvedt påpeker at problematikken rundt hiv/aids er kompleks sammensatt. Faktorer som fattigdom, kjønnsroller, utdanning og seksualetikk spiller viktige roller.

– Da nytter det ikke å redusere problemet og peke på én av årsakene som den eneste. Den internasjonale debatten omkring hivforebyggende arbeid blir stadig mer polarisert. Situasjonen kan beskrives som en konflikt mellom de som fokuserer ensidig på kondombruk, og de som like ensidig fokuserer på avholdenhet og trofasthet; sistnevnte gjerne representert ved president Bush. Dermed blir den internasjonale debatten, som kunne jobbet kontinuerlig og målrettet for å stoppe spredningen av hiv, fastlåst og lite konstruktiv, konstaterer Tvedt, som mener at også kirken må ta selvkritikk for tilnærmingen til hiv/aids-problematikken.

– Teologisk etikk brukes til å stille moralske diagnoser på de som er rammet.

I tillegg til den belastende medisinske diagnosen blir de «diagnostert» som syndere. Jeg tror vi må tenke annerledes om forholdet mellom ideal og virkelighet. Det er en spenning mellom disse som aldri vil forløses. Fra et teologisk synspunkt vil den ikke forløses, fordi den henger sammen med spenningen mellom en nåtidig ufullendt eksistens og en framtidig fullendt eksistens i Guds rike. Vi står her overfor et problem som tvinger oss til å innse at etikken i større grad må velge mellom større og mindre onder, og i mindre grad hjelpe oss å skille mellom absolutt rett og absolutt galt.

Kirkenes oppgave

Forskeren er allikevel positiv til kirkens framtidige rolle i bekjempingen av epidemien.

– Kirken har etiske ressurser som er svært viktige i møte med et samfunn der seksualitet ofte blir uttrykk for egenkjærlighet snarere enn kjærlighet til en annen part. Kirken har en enorm og viktig oppgave i å uttrykke seg slik at kristen etikk kan nå fram og framstå relevant og positiv for mennesker i dag.

Hun forteller også at mange kirker, særlig de som er rammet hardt av epidemien, etter hvert har fått en grunnleggende forståelse av de sosiale og kulturelle forholdene som fører til spredning av viruset.

– Vi ser at mange kirker etter hvert tar tak i disse forholdene, og at de erkjenner at kirken og teologien kan ha bidratt til å skape disse uheldige samfunns mønstrene.

Kvinner mest utsatt

Et av samfunnsforholdene Irene Tvedt engasjerer seg mest for, er kjønnsroller. Størstedelen av verdens hivsmittede befinner seg i Afrika sør for Sahara. To tredeler av de smittede er kvinner.

– Ikke bare er kvinner mer biologisk sårbare; de er også sosialt sett mer utsatte. I mange land har ikke kvinner rett til å

«Kirken har en enorm og viktig oppgave i å uttrykke seg slik at kristen etikk kan nå fram og framstå relevant og positiv for mennesker i dag» Irene Tvedt, forsker ved MF

bestemme over egen kropp eller seksualitet. Anne Marie Helland i Kirkens Nødhjelp siterer ofte en ung afrikansk jente: «Alle respekterer at jeg vil vente med sex til jeg er gift. Det farligste jeg kan gjøre er å gifte meg.» Hvis menn er utro, kvier kvinner seg ofte for å forlate dem fordi de ikke kan forsørge seg selv. De kan heller ikke kreve at menn bruker kondom, fordi det blir ansett som anklage om utroskap, noe som fører til at mennene forlater dem.

Vekselvirkning

Erfaringer og kunnskap fra MF har for Irene Tvedt fungert i vekselvirkning med erfaringer fra jobben i Mellomkirkelig råd.

– Erfaringene bygger på og utfyller hverandre. Kunnskap fra MF kan bygges videre på erfaringer fra Mellomkirkelig råd, slik at kunnskapsdatabasen for det jeg gjør på MF utvides. Når man forsker

g råd:

ng

Irene Tvedt har hatt ett års permisjon fra sin stipendiatstilling ved MF, for blant annet å jobbe med hiv/aidsrelaterte problemstillinger i Mellomkirkelig råd. Erfaringer fra jobben og fra forskningen på MF har utfyllt hverandre.

får man viktig kompetanse i å lete opp informasjon og vurdere kilder. Siden Mellomkirkelig råd utreder offisielle posisjoner på vegne av Den norske kirke, er det viktig at det utføres godt faglig arbeid, basert på god forskning. Samtidig er jeg opptatt av at forskningen kommer til praktisk anvendelse, og ikke bare er noe som foregår innerst i korridorene på fakultetet. Forskningen har jo masse å bidra med i forskjellige debatter, også i kirken.

Tvedts mål med forskningsprosjektet er da også å bidra og påvirke hiv/aids-situasjonen. En situasjon som ser ut til å være låst i en annen, farlig vekselvirkning.

– Fattigdom fører til aids, og aids fører til fattigdom. Flere afrikanske land går en vanskelig framtid i møte fordi store

deler av en arbeidsfor generasjon er døde av epidemien. Dermed faller sosiale strukturer sammen. Barn får for eksempel ansvaret for yngre søsken, og det blir ikke mange igjen til å bygge opp landenes økonomi.

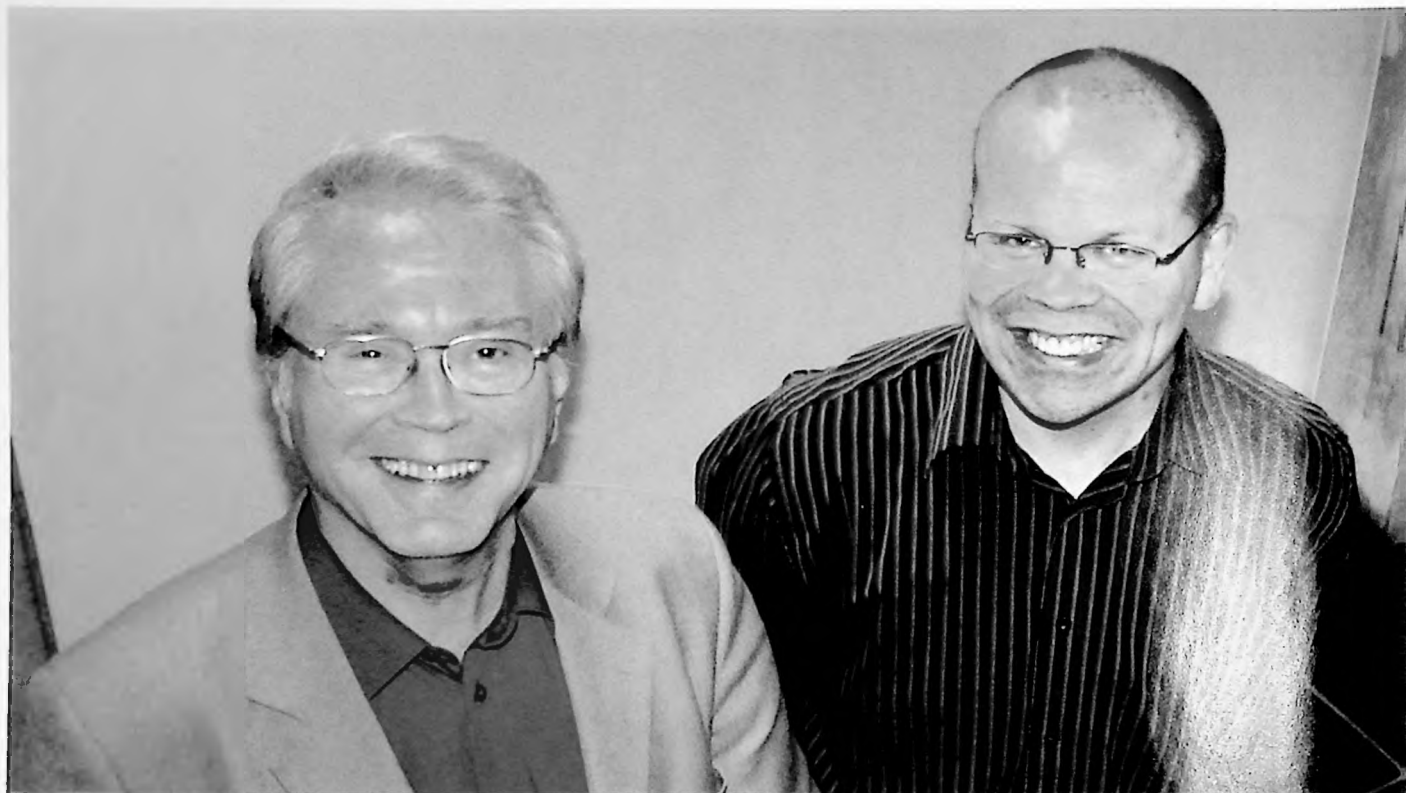
Irene Tvedt understreker viktigheten av at kirkene går inn for å forstå hiv/epidemiens kompliserte realiteter.

– Epidemien handler om fattigdom, om kvinner som er ofre for menns utroskap og som blir forsørgt i bytte mot sex. Den handler om hvordan et virus får grep om et helt kontinent, fordi samfunnets ordninger og strukturer gir det spillerom. Vi toer våre hender og skylder på slett seksualmoral alene, mens andre forhold blir borte fra synsfeltet. Fordi vi selv er del av den samfunnsstrukturen som lar viruset herje. ■

**Asbjørn
Finholt
Advokat**

**Postboks 7,
2001 Lillestrøm**

Tlf 63 81 60 80

Professor Kjell Olav Sannes (t. v.) og redaktør av Refleks, Geir Lie, i samtale om hovedpunktene i boken «Det guddommeliggjorte menneske og den menneskeligjorte Gud - en analyse av Kenneth E. Hagins lære», skrevet av Sannes.

MF-professor har skrevet bok om hovedtendenser i Kenneth E. Hagins lære:

Etterlyser kritisk analyse

– Jeg kommer fra en bakgrunn der det var naturlig å tro på helbredelse ved bønn, sier Kjell Olav Sannes. Han har skrevet en bok som gir en kritisk analyse av Kenneth Hagins lære. Her møter han Geir Lie, som kjenner trosbevegelsen fra innsiden og som har jobbet faglig med disse spørsmålene.

– Selv møtte jeg de nye tankene på -80-tallet og lot meg utfordre av dem, forteller Sannes. – Det dreide seg om «retten til helse», om at «ingen kristen trenger å være syk» og det handlet om «økonomisk suksess». Både blant lærere og studenter ble dette spørsmål debattert, og jeg møtte spenningene i kjølvannet av dette også i

menighetene flere steder. I noen tilfeller hadde det ført til uro og splittelse. Men selv har jeg en bakgrunn hvor det er naturlig å tro på helbredelse ved bønn, så mitt utgangspunkt var positivt: Gud både kan og vil helbrede!

– *Hva er hovedinnvendingen din mot Hagins skrifter, Sannes?*

– Jeg mener å ha funnet et grunnsyn og en hovedtendens som er implisitt i det meste av det Hagin skriver, og som også skiller seg fra hovedtankene i både pentekostal og karismatisk teologi: tanken om den troendes åndelige autoritet. Det utlegges på en måte som gjør at mennesket opphøyes og Gud nivelleres. Den som tror - og som utsier troen - får oppfylt sine ønsker dersom «reglene» følges. Både Gud, Satan og mennesket er alle underlagt et system der den troendes autoritet er det ledende prinsipp. Gud settes dermed utenfor sitt eget skaperverk, mens mennesket og Satan kjemper om autoriteten. Med denne autoriteten følger så visse «rettigheter»: bl.a. fysiske og materielle goder.

Lie: – Selv om trosbevegelsen er en lærebevegelse, var Hagin en lekmann som gjorde et forsøk på å formidle det lys han mente å ha fått av troens vesen, og her fant både han og hans trosfeller noen teologiske

skatter som ble verdifulle for dem, og som de ikke i samme grad hadde funnet i andre kristne tradisjoner. Jeg tror at den karismatiske bevegelse var sendt av Gud. Mange gjorde viktige erfaringer som endret deres liv. Men

Kirken som lærende fellesskap

Hva vil det si at en organisasjon er et lærende fellesskap?

- Temadag på MF for prester, kateketer og menighetspedagoger, **10. februar**.
- Sted: Det teologiske Menighetsfakultet
- Forelesinger ved: *Sverre Dag Mogstad, Heid Leganger-Krogstad, Hans Arne Akerø og Øystein Wang.*

Pris kr. 100,- inkl. lunch
Påmelding: Pirjo.krabye@mf.no
snarest.

spesielt i trosbevegelsen har det vært en del teologiske slagsider, og noen av dem tar Sannes opp i boken sin.

– Hva er styrken ved boken, Lie?

– Jeg har ikke lest kritiske bøker som behandler meningsmotstandere med en slik respekt som Sannes her gjør. Han gir et sakssvarende inntrykk av Hagins teologi og kommer også med legitim kritikk. Som fagteolog avdekker Sannes perspektiver som andre ikke så lett ser, og boken er et eksempel på at vi trenger hverandres teologiske gaveutrustning. Men jeg savner en alternativ tolkning av de tekster og temaer som berøres i boken.

Sannes: – Det er nok nødvendig, men jeg vet ikke om det er jeg som skal gjøre det. Mitt anliggende har vært å forsøke å ta Hagin på alvor, og om noen mener at jeg tolker ham feil, må de vise til en bedre tolkning. Jeg mener å ha funnet en indre sammenheng der alt hører sammen. Det gjør det hele så alvorlig siden det berører både menneskesynet og synet på Gud og på gjenfødselen.

Lie: – Det er i tilfelle noe trosbevegelsens ledere her hjemme ikke har sett når de av naturlige grunner har latt seg fascinere av deler av det Hagin lærer. Men ingen i Skandinavia er vel rene Hagin-disipler i

den forstand at de til fulle forstod ham?

– Hva er så din appell til trosbevegelsens ledere, Lie?

– At de har et moralsk ansvar for å ta på alvor ny innsikt og legitim kritikk. Ikke minst av hensyn til de som kjenner seg rammet og såret av ensidig forkynnelse på disse felt. Men det vanlige har vært å snu seg vekk, dels på grunn av lærelige gyldighet og dels på grunn av en viss arroganse og skepsis til de teologiske miljøene. Mange menigheter har dessuten lært at man ikke skal kritisere Guds salvede menn...

Jeg håper imidlertid at bøker som dette kan bidra til en sterkere teologisk og ideologisk bevissthet. For teologi er kompass for livet. Og trosbevegelsen bør i enda sterkere grad anerkjenne den arv som andre kristne representerer. Gud har *ett* folk i verden og vi er grunnleggende i slekt. Vi trenger hverandre, også i tider av selverkjennelse. ■

Kjell Olav Sannes:

«*Det guddommeliggjorte menneske og den menneskeliggjorte Gud*»

ISBN 82-996599-4-9

Paperback 172 sider

Refleks-Publishing, Oslo 2005

Har du lyst til å studere på MF til våren?

På MF kan du studere grunnstudier i KRL, årsstudium i tverrkulturell kommunikasjon, bachelor i ungdom, kultur og tro, enkeltemner i pentekostal, katolsk eller metodistisk teologi, profesjonsstudiet i teologi, master i kristendomskunnskap, master i kirkelig undervisning og master i diakoni

Søknadsfrist 15. april (gjennom Samordna Opptak)

Vil du vite mer? Gå inn på www.mf.no eller ta kontakt med MF v/studieveileder på tlf. 22 59 05 00 eller e-post: post@mf.no

MF
Det teologiske
Menighetsfakultet

En kantineidé

På MF har vi en flott og deilig kantine som stadig er forum for nye ideer og tanker. Noen gode, andre ikke. Jeg skal fortelle litt om en jeg synes var ganske god.

Som ikke er helt uvanlig blant studentene på Menighetsfakultetet liker jeg meg godt i kantina. Ofte bruker vi timesvis på formiddagsmat, kaffe, middag og boysenbærsyltetøy mens vi deler festlige historier, sorger, glæder, frustrasjoner, lettelser og diskuterer alt fra kaffesmak og Donald Duck til sorgesamtaler og Auléns forsoningslærer. For ikke så alt for lenge siden dukket det opp et ras av artikler i et par av landets største aviser om en såkalt glammodell som til sin fortvilelse måtte fjerne sine høyt skattede brystimplantasjoner. I tillegg til et par treffende kommentarer og den vanlige opprørtheten over redaksjonenes lutryggede moralske holdning, frynsete journalistikk og generelt elendige nyhetsdekning, dukket det opp en tanke rundt bordet som var litt interessant og for mange av oss ganske så radikal: Hvorfor ikke starte en innsamlingsaksjon og samle inn penger til den forestående operasjonen? Den skulle visstnok være dyr og hun kunne vel trenge litt ekstra drahjelp? Og vi kunne sende med en liten hilsen: «Ikke vær lei deg. Du er skapt i Guds bilde. Gud kjenner deg og han elsker deg.» Man trenger ikke å lese veldig mye i evangeliene for man skjønner at Jesus var en mann som brydde seg om mennesker og som hadde rom for alle som trengte han uansett bakgrunn, tilhørighet eller personlighet. Og han elsket dem høyt – alle sammen. Det var og er en helt radikal og herlig frigjørende inkluderende kjærlighet! Denne kjærligheten er en del av vår rike arv og vi kan med stolthet hevde den ovenfor hverandre og våre medmennesker.

Nå ble det kanskje heldigvis ikke noe av vår lille innsamlingsaksjon, og vi slipper å eventuelt måtte møte til for eksempel Holmgang i TV2 og bli beskyldt for å være moraliserende bedrevitere eller noe sånt, og det hører med til historien at glammodellen fikk orden på sakene uten vår hjelp. Dog minner situasjonen og forslaget i kantina oss om Guds nådefulle kjærlighet som ser langt forbi våre fordommer. La oss derfor møte hverandre og våre nester med åpne og inkluderende armer og gå sammen inn i det nye året. HA ET VELSIGNET GODT NYTT ÅR!!

Henrik Guui-Larsen
er nestleder i
Miljø-utvalget

«Kirken kan være en viktig samtalepartner for unge»

Universitetslektor og ungdomsarbeider

TEKST: HENRIK HAANES FOTO: MARIANNE TORP

Astrid Sandsmark (35) er nyansatt universitetslektor på MF med hovedansvar for bachelorprogrammet ungdom, kultur og tro (UKT). Hun har med seg solid erfaring fra lokalt ungdomsarbeid.

- Jeg var egentlig ikke så kirkelig, jeg skulle ikke bli diakon., forteller Astrid. - Jeg tok kristendom grunnfag på MF, og så fortsatte jeg på sosialhøgskolen på Diakonhjemmet for å bli sosionom.

Siden Astrid Sandsmark hadde kommet inn på Diakonhjemmet for 4 år, fullførte hun allikevel det siste året og ble diakon. Etter 9 år som ungdomsdiakon i Oppedgård kommune, betraktes hun nå av mange unge nærmest som et symbol på kirka. Fra første januar i år er hun ansatt som universitetslektor på MF, med hovedansvar for det relativt nye bache-

lorprogrammet UKT - ungdom, kultur og tro. 35-åringen er takknemlig for arbeidet hun har fått gjøre.

- Det er et privilegium å få jobbe med ungdom, selv om det selvfølgelig er noen dager jeg trives bedre enn andre. Forandring er min motivasjon, og siden ungdom så til de grader er i en forandringsprosess, er det så spennende å jobbe med dem.

Nå gleder hun seg til å fortsette arbeidet sammen med MF.

- Jeg har stor tro på denne utdanningen, og at kirka trenger den. Jeg har erfart at det er en fordel om ungdoms-

arbeidere blir i stillinger over lengre tid, og det tror jeg UKT kan bidra til. Utdanningen vil være en ballast for studentene, som de kan bruke til å styrke ungdomsarbeidet rundt omkring. Den lille erfaringen vi har tilsier også at mange som begynner på UKT tar videre utdanning for å jobbe innenfor kirka. Dermed får vi flere kirkemedarbeidere med spesialkompetanse om ungdom, noe jeg synes har vært en mangelvare.

Lokalt arbeid

Astrid Sandsmark er opp-tatt av at ungdomsarbeidet skal foregå på lokalt plan, og

påpeker fordelene ved at kirka i Norge operer lokalt.

- Kirka kan være en til-trengt samtalepartner for de unge. Ungdom oppsøker noen å snakke med, og så lenge vi er der hvor ungdom ferdes, oppfatter de det som konstruktivt og positivt å prate med oss. Utfordringen er dermed å finne nye arenaer, å bevege oss utenfor kirkebygget. Kafeer er for eksempel en arena med stort potensial.

Astrid Sandsmark har selv vært daglig leder på Oppedgård-kirkas ungdomskafé du&jeg, der målgruppen hovedsaklig er uorganisert ungdom.

- Her treffer ungdom hverandre, og de vet at vi er noen her som er litt eldre. Vi driver ikke aggressiv forkyning, men ungdommen som kommer vet at vi er fra kirka. Hvis noen vil prate med oss, svarer vi. Jeg er opptatt av at ungdom ønsker å gi respons, at de ikke nødvendigvis trives så godt med enveisforkyning. På du&jeg kan de stille spørsmål og få svar, eller de kan bare prate med oss. Hvis de vil.

Sandsmark forteller at de også er tilstede ved lokale rockearrangementer og andre ungdomsaktiviteter arrangert av kommunen, for eksempel seek'n find, en organisert lek i en skog om natta, hvor poenget er å finne andres baser uten selv å bli oppdaget.

- Det er viktig for oss å være synlig. Ungdommen ser oss på konfirmantleir eller KRIK-leir, og så ser de oss igjen i skauen en natt på seek'n find, og i den lokale idrettshallen under nattlige fotballturneringer. Det er om å gjøre at kirka oppfattes som så allmenn som mulig, ikke som sekterisk eller hemmelighetsfull.

Bærebjelke og forbilde

Sarah Olsson (21) har vokst opp på Kolbotn i Oppegård, og har nytt godt av Sandsmarks engasjement for ungdom. Hun har vært aktiv i ungdomskoret OPUS, svettet på KRIK-sammenkomster og deltatt i en lang rekke arrangementer av varierende omfang – samtlige der diakonen har hatt stort ansvar. Etter videregående skole valgte hun å jobbe et år som frivillig i Sofiemyr menighet, under Astrid Sandsmark, og i dag går hun på UKT. Det kunne virke som de to følger hverandre. Studenten har

da også bare godt å si om sin følgesvenn.

- Astrid er en bærebjelke i ungdomsarbeidet i Oppegård. Jeg har sant å si bekymret meg litt for at hun skal slutte. Men kjenner jeg henne rett, vil hun ikke slippe alt hun har i hendene og løpe. Hun vil nok veilede dem som kommer etter henne, og sørge for at det gode arbeidet fortsetter.

Bekymringen til tross, 21-åringen er overbevist om at Sandsmark vil gjøre en god jobb som universitetslektor, og gleder seg over at hun har begynt på MF.

- Når jeg har stått overfor utfordringer i arbeidet har jeg automatisk tenkt på Astrid. Jeg har søkt hjelp hos henne, eller fulgt hennes eksempel. Hun er et forbilde for alle ungdomsarbeidere, og har utrolig mye å lære bort.

Samarbeid

Forbildet er selv ikke så engstelig for det videre ungdomsarbeidet i Oppegård.

- Det er veldig mange gode medarbeidere her, og jeg skal egentlig bare skifte rolle. Jeg skal fortsette å jobbe i kirka, som frivillig. MF og Oppegård har dessuten et samarbeid, ved at UKT-studenter har praksis i Oppegård. Jeg håper denne relasjonen kan forsterkes ved at jeg begynner ved MF. Ting skjer så raskt i ungdomsarbeid, ungdom forandrer seg, så vi er helt avhengig av kontakt med praksisfeltet og ungdommene i kirken. Det er naturlig for meg å ha denne kontakten i Oppegård, sier Astrid Sandsmark for hun, etter en liten pause, oppsummerer sin motivasjon for å tre inn i den nye stillingen.

- Ungdomsarbeid betyr mye, både for kirka og for samfunnet generelt. Jeg vil gjerne bidra, sammen med MF, til å styrke dette arbeidet i Norge. ■

Revidering av læreplanen for Religion og etikk i den videregående skole:

MF med kritisk høringsuttalelse

Menighetsfakultetet mener at utkastet til revidert læreplan for religion- og etikkfaget i den videregående skole har fått en endret fagprofil i retning av et livssyns- og filosofifag.

Universitetslektor og leder for etter- og videreutdanningen ved MF, Ann Midttun, mener at selv om læreplanen skal forenkles, skal ikke Religion- og livssynsfaget i den videregående skole forandres. - Faget er blitt for teoretiserende og ivaretar ikke det eksistensielle, holdningsmessige og verdismessige perspektivet, sier hun.

- Faget framstår dermed i for liten grad som et «religions- og etikkfag», noe som vil svekke den naturlige progresjonen som ligger til grunn for det 13-årige skoleløpet der elevene skal møte en helhetlig tenkning, sier universitetslektor Ann Midttun som har deltatt i utformingen av høringsuttalelsen.

MF mener at en dreining av faget i retning av et livssyns- og filosofifag også vil komme til å svekke fagets mulighet til å inngå i et tverrfaglig samarbeid. Det er nemlig særlig religionselementene og etikken i faget som innbyr til dette. I en globalisert verden etterspørres kunnskap om verdensreligionene og om religionenes kulturelle betydning.

Delemnene

MF påpeker at hovedområdet *Kristendommen* har blitt redusert når det gjelder omfang, uten at det har vært noe premiss for læreplanarbeidet. I den videregående skolen, i motsetning til KRL-faget i grunnskolen, har det nemlig ikke vært noen uro om vektingen av kristendomsstoffet. MF mener derfor at det ikke er noen grunn til å redusere kristendomsstoffet i planen.

I høringsuttalelsen heter det

at videregående opplæring bør legge vekt på fordypning. «Derfor bør elevene fordype seg i kristendommen, islam og en tredje religion. I Norge og i dagens Europa er det naturlig at en av fordypningsreligionene må være islam», heter det i høringsuttalelsen.

Når det gjelder delområdet *Livssynshumanisme* sier MF at dette er et sentralt delområde, men det virker underlig at det skal bli et hovedområde, og foreslår at dette delemnet i stedet bare heter *Livssyn*.

Videre mener MF at etikkdelen i utkast til plan er blitt redusert så sterkt at det endrer hele fagets profil. Institusjonen er uenig i at målformuleringen om at elevene skal kunne trekke «sammenligninger mellom virkelighetsoppfatning, menneskesyn og etikk» er fjernet. Denne målsetting bør absolutt inn i planen igjen, slik den nå er blitt et eget punkt i KRL-planen.

Glimt fra MFs første studiereise til Syria

Det trengtes bare én annonse for å få fulltregnet MFs første studietur til Syria. Med forskningsleder Nils Aksel Rosæg og universitetslektor Kristin Norseth som reiseledere (bildet over) tilbrakte en gruppe på 23 personer en høstferieuke i uvante og nye omgivelser. Turen var et etterutdanningstilbud, der målet var å gi deltakerne anledning til å arbeide med aktuelle pretekster for deretter å presentere dem for sine reisefeller. Hensikten er å utvikle ny kompetanse og å gi prester og andre kirkelige medarbeidere økt kunnskap og innsikt i, denne gang, Syrias betydning.

Spennende land

Syria er et spennende land. Når Pontius Pilatus, Herodes Antipas eller Agrippa den første og andre skulle besøke sin nærmeste romerske overordnede, reiste de nordover til Syria. Der holdt guvernøren til. Og det var i Syria hedningekristendommen ble født. Det var i Syria Paulus ble omvendt, og landet spiller en viktig rolle i urkristendommens historie.

Det var unektelig spesielt å besøke den syriske-ortodokse kirken som er reist på stedet der Paulus skal ha hatt sin Kristus-visjon, 2 mil sør for Damaskus.

Forskerne er opptatt av om det på et tidlig tidspunkt fantes kristne i syriske byer som Apamea, Homs og Hama - og ikke bare i Damaskus og Antiokia. Ved konsilene på 3-400-tallet nevnes det biskoper fra alle disse byene. Finnes det en skjult misjonshistorie? Hvordan ble Ananias i Damaskus en kristen? Mange mener at Matteus-evangeliet ble til i Syria. Syria var kristent lenge før islam ble til og fortsatte å være det til ut på 700-tallet. Derfor kan og bør mange nytestamentlige og kirkehistoriske temaer diskuteres sett fra Syria. I dag er de kristne i Syria en minoritetsgruppe, men det fins en rekke byer og landsbyer der den kristne tro og tradisjon står sterkt. ■

To av deltakerne, Bjørn Watsend og Kjell Nergård, ved restene av søylen til Simcon d.e. søylhelgen i basilikaen for ham mellom Aleppo og Antiokia.

Den syrisk-ortodokse kirkes nydelige kapellområde ved det som holdes for kallelse- og omvendelsesstedet til Paulus, et par mil syd for Damaskus.

Ragnhild Koren var også en av deltakerne.

Tekla-klosteret i Maaloula, noen mil nord for Damaskus.

Tekst: Nils Aksel Rosæg
Foto: Bjørn Watsend

Geir Afdal

Erik Waaler

Nye doktorander

■ 2. september forsvarte Geir Afdal sin doktoravhandling «*Tolerance and Curriculum: Conceptions of tolerance in the multicultural unitary Norwegian Compulsory school*».

I sin avhandling er Afdal opptatt av toleranse slik den utvikles og framtrer i norsk grunnskole. Afdal har sett på hva toleranse betyr på tre områder i læreplanen: hos læreren selv, i den nasjonale læreplanen og i den filosofisk-pedagogiske akademiske debatten. Sistnevnte område preges av en liberal toleranseforståelse slik den fant sin form på 1700- og 1800-tallet. Mens toleranse hos en lærer

er en av de mest sentrale idealene i et samfunn preget av mangfold.

21. oktober forsvarte Erik Waaler fra Bergen avhandlingen «*One God and One Lord*» - *Paul's Christological Re-reading of Shema in 1 Cor 8,1-6*».

Avhandlingen dreier seg om jødisk monoteisme og paulinsk kristologi. Foruten at avhandlingen drøfter språkvitenskapelige teorier, slår Waaler fast at den paulinske tale om en Gud Faderen og en Herre Jesus Kristus er uten paralleller i ikke-kristen jødisk litteratur. Paulus tegner en høy kristologi ved en kontekstutell gjenbruk av Shema.

Master i teologi: studieretning metodistisk teologi

■ Metodistkirkens Studiesenter og Det teologiske Menighetsfakultet har siden 2001 hatt et nært samarbeid når det gjelder utdanning av pastorer for Metodistkirken. Studenter som skal bli metodistprester følger stort sett vanlig undervisning, men har minimum 40 studiepoeng med såkalt særnummer knyttet til metodistisk historie og teologi. Fordi den teologiske mastergrad også er en yrkesutdanning, må studentene også følge den praktisk-teologiske utdanningen ved MF, men da med visse tilpasninger. Noe av det metodiststudentene taper ved å ha 5-årig mastergrad i stedet for en 6-årig

cand. teol. utdanning, er et halvt år med hebraisk og et halvt år med annen teologisk fordypning.

Den teologiske mastergraden ble foreløpig tegnet opp da samarbeidet med Metodistkirkens studiesenter startet, men ble formelt godkjent i desember 2005. For metodistene er det en milepæl å ha en fullkompetansegivende mastergrad å tilby sine kommende pastorer, og for MF er det en milepæl formelt å utdanne prester også for et annet kirkesamfunn en Den norske kirke. Det er førsteamanuensis Roar G. Fotland som ivaretar behovet for spisskompetanse innen metodisme på MF.

25-årsjubilanter

Fredag 18. november var det gjensynstreff for de som gikk ut på praktisk teologisk seminar på Menighetsfakultetet (MF) høsten 1980, det vil si for 25 år siden. Dagen startet med lunsj, omvisning og forelesning ved universitetslektor Sjur Isaksen og andakt på MF. Om kvelden var det festsamvær med middag på Rainbow Hotell i Grensen 19. Av kullet på 36 personer var følgende tilstede: Første rekke fra venstre: Trond Hauge, Anne-Lene Eriksen, Gunnar Finstad og Johan Vilhelm Eltvik. Andre rekke fra venstre: Bjørn Tore Pettersen, Hans Ole Sveia, Anders Mogstad, Søren Holmsen, Finn Edvin Brøndal, Reidar Finsådal, Jan Erik Heffermehl, Arne Inge Vålandsmyr, Arne Lein og Boe Johannes Hermansen. Tredje rekke fra venstre: Magne Sandberg, Harald Bryne, Helge Bøe og Per Inge Haugen.

10-årsjubilanter

25. november feiret praktikumskullet fra 1995 at det var 10 år siden de var ferdig utdannet på MF. På MF var det lunsj og lunsj-bønn. Praktikumsrektor Halvor Nordhaug stod for omvisning og foredrag. Disse var med på feiringen: Øverst fra venstre: Jan Ivar Vorren, Nils Terje Lunde, Allan Longfjeld Rødland Hjort og Trond Morlandsto. Nederst fra venstre: Frode Askekjær, Einar Bondevik, Edle Dorothea Hallingby, Sunniva Gylver og Tore Henrik Meberg-Hansen.

Nytt om MF Alumni

■ Like før jul fikk mange tidligere studenter fra MF brosjyre om MF Alumni tilsendt i posten. Responsten har vært svært positiv. Mange har registrert seg i databasen vår, noe som er svært gledelig. MF Alumnis database er åpen for alle som er uteksaminert fra MF med en cand.theol. grad, cand.philol. grad, mastergrad, bachelorgrad eller som kateket. Har du lyst til å lese mer om MF Alumni kan du gå inn på våre hjemmesider www.mf.no, eller gå direkte til alumnisidene på <https://alumni.mf.no>. Der kan du også registrere deg dersom du ikke har gjort det ennå. Vil du vite mer eller få brosjyren tilsendt i posten kan du ta kontakt med Maylen Nupen på tlf. 22 59 05 52 eller sende en e-post til maylen.nupen@mf.no

Uteksaminerte høsten 2005

Følgende fikk sine vitnemål i forbindelse med semester avslutningen i desember 2005:

Dr. theol.:

Geir Sigmund Afdal, Halden
Erik Waaler, Bergen

Ph.D.:

Maud Marion Laird Eriksen, Oslo

Master i Kristendomskunnskap:

Trond Strømme, Kristiansand
Carl Fredrik Aas, Langhus

Erfaringsbesert Master i Kristendomskunnskap:

Lisbet Galaaen, Hamar
Kristin Hatlebrette, Skåla
Marianne Hallaråker Larsen, Tolvsrød

Master i teologi:

Anne Maria Langmoen, Brumunddal

Cand. theol.:

Karl Yngve Bergkåsa, Kristiansand

Ivar Flaten, Spikkestad
Hildigunn Bjartusdottir Hauger, Oslo
Bård Aslak Haugstvedt, Bekkestua
Elin Morch Holte, Kristiansund
Nobukazu Imazu, Oslo
Gunnleiv Lerbrekk, Varhaug
Martin Ljønes, Gjerdrum
Elisabeth Hermstad Løvlien, Tjøtta
Carina Møller, Oslo
Einar Tesdal, Indre Arna

Praktisk teologisk seminar:

Janos Mircea Kona, Romania
Line Heiberg Ringen, Oslo

Bachelor i kultur og samfunnsfag og i Ungdom, Kultur og tro:

Turid Boganes, Oslo
Anne-Lin Valle Bringaker, Vear
Andreas Dahl, Oslo
Kristina Ekerhovd, Høvåg
Gjermund Myrvang, Sandefjord
Anita Nymoen, Sandefjord

Uteksaminerte som fikk sine vitnemål under semester avslutningen i desember.

Personalnytt

Universitetslektor Per Kristian Aschim avsluttet sin tjeneste ved MF i desember 2005. Han var NFR-stipendiat fra 1996-2000 og har siden vært universitetslektor knyttet til MF og Kifo.

Administrasjonssjef Gunnar Rein Olsen har begynt i ny stilling som administrasjonsleder ved Lovisenberg diakonale høyskole. Han har vært ansatt ved MF i 24 år.

Diakon, cand. san. Astrid Sandmark er tilsatt som universitetslektor i praktisk teologi (ungdomsdiakoni / ungdomsteologi), med programansvar for bachelorprogrammet UKT. fra 1. januar 2006.

Universitetslektor, cand. theol. Jørn Varhaug er tilsatt som stipendiat i Det gamle testamente fra 1. januar 2006.

Vil du være med på Fast giver-tjeneste til MF?

Ønsker du å gi gaver til MF med avtalegiro regelmessig, vil vi gjerne høre fra deg. Vi sender deg fullmaktskjema for utfylling og forhåndsfrankert konvolutt.

Du kan også lese mer om dette på hjemmesiden vår og laste ned fullmaktskjemaet der!
www.mf.no

Testamentariske gaver – hvordan opprette et gyldig testamente?

Det hender at vi får melding om testamentariske gaver som er gitt til MF. Å motta gaver som uttrykker en trofast MF-venns «siste vilje» er alltid veldig spesielt. Det forteller oss om mennesker som har tro på det arbeidet som MF utfører. En slik gave forteller ikke bare at vi har mottatt penger som gjør det mulig for MF å utføre vår oppgave i fremtiden, men den forteller også at en trofast støttespiller og forbereder er gått bort. Testamentariske gaver fyller oss derfor med både takknemlighet og med vemodig ettertanke.

På MF har vi vært litt tilbakeholdne med å informere om testamentariske gaver fordi vi har fryktet at slik informasjon kan oppfattes som utilbørlig press. Men på den annen side er det lite hyggelig når en gave ikke tilfaller det formål

avdøde hadde tiltenkt i testamentet, fordi de formelle krav til et gyldig testamente ikke var etterfulgt. Vi regner derfor med at våre givere tar det opp i beste mening når vi nå minner om muligheten for å testamentere en gave til Menighetsfakultetet. Det er ikke mange formaliteter som må følges, men de som finnes er desto viktigere å rette seg etter. Vi gjengir derfor de viktigste formalitetene her:

Et gyldig testamente:

- Må alltid dateres
- Må være underskrevet av to vitner som er godkjent av den som oppretter testamentet, og begge må være over 18 år
- Begge vitnene må være tilstede samtidig
- Den som oppretter testamentet må underskrive mens begge vitnene er tilstede
- Begge vitnene må underskrive mens testator (den som oppretter testamentet) er tilstede.

Begrensninger for testamentariske gaver:

- Dersom testator ikke har barn eller livsarvinger, kan testator gjennom testamentet fritt bestemme hvordan formuen skal forvaltes etter sin død.
- Dersom testator har livsarvinger, kan vedkommende kun bestemme over 1/3 av den formuen han eller hun etterlater seg.

CATERING

Du kan være trygg når maten kommer fra

Gunnar Ruud

... og smaken, den slår ingen!

JØLSTAD

begravelsesbyrå

Tlf 22 79 77 00 - www.jolstad.no

Torborg Aalen Leenderts Når glassflaten brister om brytningen mellom livet og troen

Hva skjer med troen i møtet med livets utfordringer? Boka gir en bred gjennomgang av forholdet mellom trosforestillinger og levd liv. Forfatteren henter innsikt fra teologi, psykologi og egen erfaring.

Verbum

Pris kr 319,-
www.bibelbok.no

BIBLIOTEKETS BOKMESSE

Tirsdag 28. februar kl 1215-1415
Torsdag 2. mars kl 1300-1500

Salg av teologisk litteratur m.m.
Velkommen!

Johannesgården

Retreat: 8. - 12. februar

- 16. - 19. mars
- 7. - 9. april
- 12. - 17. april
- 24. - 28. mai
- 22. - 25. juni
- 5. - 9. juli

Ignatiansk retreat:

24. februar - 5. mars
28. juli - 6. august

Velkommen avsides også utenom retreatene.

Info og program: tlf. 62 36 01 15
2372 Brøttum v/ Lillehammer

www.johannesgarden.no

Ettersendes ikke ved varig
adresseforandring, men returneres
Menighetsfakultetet med
påført ny adresse.

B-B Menighetsfakultetet

Retts Lys og liv
MF TFLV
Post 2006 Årg. 72 Nr 1
0302

SIST, MEN IKKE MINST...

Lisbeth Galaaen - første deltidsstudent med master i fagdidaktikk:

«Her er det høyt under taket»

Lisbeth Galaaen begynte å jobbe i grunnskolen i 1969. 34 år senere valgte hun å ta master i KRL – fagdidaktikk på MF. - Nå som jeg er ferdig syns jeg det er litt trist. Det har jo bare vært en glede!

Lisbeth hadde bare tatt 10 studiepoeng i KRL på Hamar, og et tilsvarende emne på MF fra før. Men da det kom et brev fra MF om at man kunne ta KRL-studier på deltid, blusset interessen opp igjen.

- Det hadde jo ikke vært mulig for meg og ta dette studiet på hverdager, så at det var lørdagsundervisning, var avgjørende. Men jeg må jo innrømme at jeg var litt skeptisk til MF i starten. Jeg hadde jo hørt at de var litt «mørke» der inne. Jeg skjønnte fort at en slik skepsis var ubegrunnet. Folket her er jo så åpne og herlige at...!

Vi møter henne på semesteravslutningen. Den skal jo være en gledens dag. - Men da jeg satt på toget inn hit i dag morges, følte jeg at det hele var litt trist, det har jo bare vært en glede å studere her.

Lisbeth er ikke i tvil om at hun kommer til å få bruk for kompetansen hun har tilegnet seg, og hun gleder seg til å

Lisbeth Galaaen under semesteravslutningen i desember. Her sammen med prorektor Sverre Dag Mogstad.

bruke den i skolen hjemme i «Alf Prøysen-land».

- Jeg har lært veldig mye didaktikk, og det har jeg nytte av i hvert eneste fag jeg underviser. I master – oppgaven tok jeg for meg temaet «identitet og fortelling», og dette legger jeg veldig vekt på i hele skolehverdagen. Jeg er veldig glad i Prøysen, og jeg ønsker at ungene gjennom bl.a hans historier skal kjenne en identitet i sin hverdag og sitt hjemsted. Å utvikle en sunn identitetsfølelse hos barn tror jeg er viktig.

Når vi ber Lisbeth beskrive hvordan studiet har vært, sit-

ter superlativene og rosen løst.

- Det har bare vært spennende. Jeg har aldri vært så fornøyd med noe studiested noen gang, det er jo rett og slett profitt. Jeg er virkelig imponert og har egentlig bare positive ting å si. Studieturen til Roma var naturlig nok et høydepunkt. Maken til reisledere og turopplegg skal man lete lenge etter. Den turen kan jeg leve på i 10 år!

- Det eneste som jeg muligens trodde ville bli litt problematisk var at jeg ikke kommer fra noen veldig kristelig bakgrunn, mer en slags

«hølv-lunken» tradisjon, for å si det sann. Men det var ingenting problemer noen gang. Jeg følte meg aldri beklemmt, det er rett og slett høyt under taket her. Det skyldes vel ikke minst veilederen min, Sverre Dag Mogstad.

Så legger hun muntert til: - Jeg hadde et mål før jeg rundet 60: å fullføre denne masteren. Det klarte jeg! Og jeg kan ikke annet enn å anbefale dette på det varmeste. På MF får man så mye mer enn bare KRL. Se ikke bort ifra at jeg muligens kommer til å snike meg med et par dager. Hvis jeg får lov da... ■